

Nyhetsbrev Smart Grid Gotland

No. 3 2013

Ett stort grattis till Smart Grid Gotland-projektet som precis har fyllt ett år!

I slutet av september 2012 samlades ett sjuttio-tal av projektmedlemmarna i Visby för kick-off av projektet. Delprojekten och målen presenterades, workshops genomfördes och hela projektet låg framför oss. Så vad har hänt sedan dess?

Delprojekten har arbetat hårt och lagt mycket tid på att specificera vad som ska levereras och hur leveransen ska åstadkommas. Lösningar har provats och förkastats, förutsättningar har ändrats och omtag har gjorts. Samtidigt som vi ska leverera ett antal fysiska objekt så är ju projektet i mångt och mycket ett utvecklingsprojekt vilket det ibland är lätt att glömma bort.

Så här i backspegeln har projektledningen arbetat mycket med uppgifter som vi inte förväntade oss. Mycket tid har lagts på unbundlingsfrågan, hur håller vi isär elnät- och elsäljbolaget, avtalsskrivning och finansieringsproblematiken.

Men vid sidan om detta så börjar nu projektet komma fram till konkreta installationer och slutsatser! Vilken dag som helst kopplas solcellsinstallationen in till GEAB:s elnät, de smarta mätarna installeras med start i mitten av oktober, den operativa SCADA:n ska vara klar för leverans i december och i november startar marknadstestet Smart Kund Gotland. Så visst händer det hur mycket som helst!

Solcellsinstallationen

Solcellsanläggningen i delprojekt Smart substations and rural grid är nu inne i slutfasen av installationen och ansluts till GEAB:s elnät vilken dag som helst. Anläggningen består av tre enfasinstallationer om vardera 3,2 kW och en trefasinstallation om 2*22,5 kW. De mindre enfasinstallationerna ska exemplifiera en villataksinstallation medan trefasinstallationen ska exemplifiera en ladugårdstaksinstallation.

Anläggningen är placerad strax öster om Visby och kommer att anslutas till en av ledningarna som matas från fördelningsstationen Källunge. Syftet med installationen är dels att undersöka och verifiera hur anläggningen påverkar elkvaliteten i landsbygdsnätet men också hur anläggningen påverkar de smarta mätarnas metoder att identifiera olika tillstånd i nätet. Utöver detta kommer även de smarta mätarnas möjlighet att identifiera elkvalitetsproblem orsakade av solcellsanläggningen att undersökas.

Nyhetsbrev Smart Grid Gotland

No. 3 2013

Marknadstestet Smart Kund Gotland arbetar nu för högvarv inför marknadstestet. Planen är att påbörja installation ute hos kund i mitten av oktober för att sedan köra igång 1:a november. Marknadstestet har sedan midsommar kört en pilot med nio GEAB-anställda för att fånga upp eventuella barnsjukdomar. En lärdom som redan kan dras är att installationen har tagit längre tid än förväntat och att det är svårt att ta fram standardlösningar för installationen. Lars Karlsson på GEAB har varit en av pilotpersonerna och berättar att "tekniken har fungerat alldeles utmärkt och jag är övertygad om att testet kommer att lära oss väldigt

mycket". Lars har styrning på elpannan och styr således både varmvatten och värme. Lars berättar vidare att "hittills har styrningen framför allt gått in på varmvattnet men det ska bli spännande att se hur styrningen fungerar på värmen nu när det blir kallare utomhus".

Smarta mätare

Installationen av de smarta mätaarna är planerad till mitten av oktober. Då ska cirka 3000 smarta mätare upp mellan fördelningsstationerna Källunge och Bäcks. De smarta mätaarna kommer att mäta förbrukning samt förse nätägaren med elkvalitetsinformation.

Smart SCADA

Den operativa SCADA:n är planerad att levereras i december. Systemet är uppsatt hos ABB i Västerås och testning pågår. R & D SCADA:n planeras att levereras under första kvartalet nästa år.

Finansieringen

Projektledningen och delar av styrgruppen har arbetat hårt för att hitta en lösning på finansieringen av etapp 2. Status just nu är att energilagret bryts ut helt ur projektet och att ABB arbetar för hitta en lösning för energilagret. För den återstående delen av etapp 2 (framför allt smarta stationer och smart landsbygdsnät) kommer projektet ansöka om finansiering via Miljöförordningen hos Energimyndigheten.

Hans Gleimar har lämnat Smart Grid Gotland-projektet och har ersatts av Mattias Wedberg och Jörgen Södergren båda från ABB. Mattias kommer att vara projektledare för etapp 1 och Jörgen kommer att ansvara för etapp 2. Hans arbetar dock vidare med DISCERN-projektet.

Jörgen

Mattias

Har du frågor angående projektet kontakta [Håkan Gustavsson](#) eller [Mattias Wedberg](#) projektledare för Smart Grid Gotland. Har du frågor om nyhetsbrevet kontakta [Maria Andersson](#).